

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (üheksas koda)

9. oktoober 2014*

Eelotsusetaotlus — Tolliliit ja ühine tollitariifistik — Tariifne klassifitseerimine — Rubriik 3822 —
Mõiste „diagnostilised või laboratoorsed reaktiivid” — Piirtemperatuuri indikaatorid

Kohtuasjas C-541/13,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Finanzgericht Hamburg'i (Saksamaa) 11. septembri 2013. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 16. oktoobril 2013, menetluses

Douane Advies Bureau Rietveld

versus

Hauptzollamt Hannover,

EUROOPA KOHUS (üheksas koda),

koosseisus: koja president K. Jürimäe (ettekandja), kohtunikud M. Safjan ja A. Prechal,

kohtujurist: N. Wahl,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

- Douane Advies Bureau Rietveld, esindaja: B. Rietveld,
- Hauptzollamt Hannover, esindaja: T. Röper,
- Euroopa Komisjon, esindajad: A. Caeiros ja B.-R. Killmann,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: saksa.

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus puudutab nõukogu 23. juuli 1987. aasta määruse (EMÜ) nr 2658/87 tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta (EÜT L 256, lk 1; ELT eriväljaanne 02/02, lk 382), mida on muudetud komisjoni 5. oktoobri 2010. aasta määrusega (EÜ) nr 861/2010 (EÜT L 284, lk 1), I lisas sisalduva kombineeritud nomenklatuuri (edaspidi „KN”) rubriigi 3822 tõlgendamist.
- 2 Taotlus on esitatud Madalmaades asutatud äriühingu Douane Advies Bureau Rietveld (edaspidi „Rietveld”) ja Hauptzollamt Hannoveri (Hannoveri tolliamet) vahelises kohtuvaidluses seoses kahe toote tariifse klassifitseerimisega, mida turustatakse nimetuste „WarmMark” aj „ColdMark” (edaspidi „põhikohtuasjas käsitletavad tooted”) all.

Õiguslik raamistik

KN

- 3 KN tugineb kaupade kirjeldamise ja kodeerimise ülemaailmsele harmoneeritud süsteemile (edaspidi „HS”), mille töötas välja Tollikoostöö Nõukogu, nüüd Maailma Tolliorganisatsioon, ning mis jõustati 14. juunil 1983 Brüsselis sõlmitud rahvusvahelise konventsiooniga. See konventsioon kiideti Euroopa Majandusühenduse nimel heaks 24. juuni 1986. aasta protokolliga muudatusega nõukogu 7. aprilli 1987. aasta otsusega 87/369/EMÜ (EÜT L 198, lk 1; ELT eriväljaanne 02/02, lk 288). KN võtab üle HS rubriigid ja alamrubriigid.
- 4 KN-i teises osas asub VI jaotis „Keemiatööstuse ja sellega seotud tööstusharude tooted”, millesse kuuluvad grupid 28–38.
- 5 KN-i grupp 38 kannab pealkirja „Mitmesugused keemiatooted.” Selles grupis asub muu hulgas rubriik 3822: „Diagnostilised ja laboratoorsed reaktiivid kandjal; diagnostilised ja laboratoorsed valmisreaktiivid kandjal või kandjata, v.a rubriikide 3002 ja 3006 tooted; sertifitseeritud etalonained”. Selle rubriiki kuuluvad kaubad on tollimaksust vabastatud.
- 6 Rubriik 3824 on sõnastatud nii: „mujal nimetamata keemiatooted ja keemiatööstuse või sellega seotud tööstusharude valmistised (k.a need, mis kujutavad endast looduslike saaduste segusid)”. Alamrubriik 3824 90 97 on lisarubriik, kuhu kuuluvad kaubad, mida mujal nimetatud ega hõlmatud ei ole. Sellesse alamrubriiki kuuluvatele kaupadele kehtib 6,5% määraga tollimaks.

HS-i selgitavad märkused

- 7 Maailma Tolliorganisatsioon kiidab käesoleva otsuse punktis 3 mainitud HS-i konventsiooni artiklis 8 sätestatud tingimustel heaks nimetatud konventsioonis ette nähtud HS-i komitee poolt vastuvõetud HS-i selgitavad märkused ja klassifitseerimise arvamused.
- 8 HS-i selgitavad märkused rubriigi 3822 kohta on sõnastatud järgmiselt:

„Sellesse rubriiki kuuluvad diagnostilised ja laboratoorsed reaktiivid alusel ning diagnostilised ja laboratoorsed valmisreaktiivid, v.a rubriiki 3002 kuuluvad diagnostilised reaktiivid, [patsientidele manustamiseks mõeldud diagnostilised reaktiivid ja veregrupi määramiseks mõeldud reaktiivid, mis kuuluvad rubriiki 3006]. Siia kuuluvad ka sertifitseeritud etalonained. Diagnostilisi reaktiive kasutatakse füüsikaliste, biofüüsikaliste ja biokeemiliste protsesside ning seisundite hindamiseks loomadel ja inimesel; nende toime põhineb reaktiivi koostisesse kuuluva bioloogilise materjali või keemilise aine mõõdetaval või nähtaval muutusel. Käesoleva rubriigi diagnostilised valmisreaktiivid võivad olla

toimelt samalaadsed reaktiividega, mis on mõeldud manustamiseks patsientidele (alamrubriik 3006 30), selle erinevusega, et neid ei kasuta *in vivo*, vaid *in vitro*. Laboratoorsete reaktiivide hulka ei kuulu mitte ainult diagnostilised reaktiivid, vaid ka muud analüütilised reaktiivid, mida kasutatakse muul eesmärgil kui määramine või diagnoos. Diagnostilisi ja laboratoorseid valmisreaktiive võib kasutada meditsiini-, veterinaaria-, teadus- ja tööstuslaboratooriumides, haiglates, tööstuses, välitööl ja mõnikord ka kodus.

Selle rubriigi reaktiivid võivad olla alusel või valmististena ja koosneda mitmest koostisainest. Näiteks võivad nad kujutada endast kahe või enama reaktiivi segu või ühe reaktiivi mittevesilahust. Nende puhul võib olla tegemist ka paber- või plast- või muust materjalist aluse või kandjaga, mis on immutatud või kaetud ühe või mitme diagnostilise või laboratoorse reaktiiviga (näiteks lakmus-, pH- või pooluseindikaatorpaberid või eelkaetud immunoanalüüsi plaadid). Käesoleva rubriigi reaktiivid võivad esineda ka mitmekomponendiliste komplektidena, kusjuures üks või mitu komponenti võivad olla gruppi 28 või 29 kuuluvad eraldi kindla keemilise koostisega ühendid, rubriiki 3204 kuuluvad sünteetsvärvained või muud ained, mis eraldi esinemise korral tuleks klassifitseerida mõnda muusse rubriiki. Nende näited on komplektid glükoosi määramiseks, ketoonide määramiseks uriinis jms, samuti ensüümidel põhinevad komplektid. Siia ei kuulu siiski rubriikide 3002 ja 3006 toodetele iseloomulike oluliste omadustega diagnostilised komplektid (näiteks monoklonaalsetel või polüklaonalsetel antikehadel põhinevad komplektid).

Selle rubriigi reaktiivide puhul peab olema selgesti äratuntav, et nad on mõeldud kasutamiseks ainult diagnostiliste või laboratoorsete reaktiividenä. See peab selguma nende koostisest, märgistusest, *in vitro* või laboratoorse kasutamise juhendist, märkustest konkreetsete tehtavate diagnostiliste katsete kohta ja füüsilisest esinemisvormist (näiteks reaktiivid alusel või kandjal).

Sertifitseeritud etalonainete klassifitseerimisel on rubriik 3822 kõigi teiste nomenklatuuri rubriikide suhtes ülimuslik, v.a gruppide 28 ja 29 tooted.

[...]. [Tõlget on täpsustatud Euroopa Kohtus]

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimus

- 9 Rietveld esitas Hauptzollamt Hannoverile seoses põhikohtuasjas käsitletavate toodetega siduva tariifiinformatsiooni taotluse. See taotlus puudutas informatsiooni KN-i rubriiki 3822 kuuluvate toodete kohta.
- 10 Nimetatud tooted on ühekordselt kasutatavad temperatuuri indikaatorid, mis näitavad pöördumatu värvimuutusega teatava maksimaalse või minimaalse temperatuuri (piirtemperatuur) saavutamist. Neid saab kleepida temperatuuri suhtes tundlikele kaupadele (näiteks vaktsiinid, ravimid, kemikaalid), et kontrollida temperatuuri kaupade ladustamisel ja transportimisel. Need tooted on saadaval mitmes versioonis, mis vastavad erinevatele piirtemperatuuridele. Mõned versioonid sisaldavad indikaatoreid selle kohta, kui kaua on kaupa teataval temperatuuril hoitud.
- 11 Toode „WarmMark” koosneb skemaatiliselt kahest ülestikku asetatud paberiribast, mille vahel on läbipaistev kile ning ümber ümbrispaber. Alumine pabeririba on kastetud punasesse ainesse ja teda pole teise riba alt näha. Pealmine riba on valge ja nähtav läbi ümbrispaberi kileakende. Kui paberiribasid eraldav kile on eemaldatud, puutuvad paberiribad üksteise vastu. Kui keskkonna temperatuur saavutab piirtemperatuuri või ületab selle, imbub punane aine, mille sulamistemperatuur võrdub piirtemperatuuriga, kapillaarjõu toimel pealmisesse valgesse paberiribasse, värvides selle punaseks. Kontrollakna kaudu on võimalik näha, kas vastav temperatuur on saavutatud. Punaseks värvumise ulatus näitab piirtemperatuuri ületamise kestust.

- 12 Toode nimetusega „ColdMark” on indikaator, mis koosneb ümara õõnsa otsaga peenest torujast kanalist, mis on paigutatud plastmassümbrisse. Läbi plastmassümbrise on nähtaval vaid see ümar ots. Toru ots sisaldab värvusetut vedelikku ning toru see osa, mida näha ei ole, on täidetud violetse vedelikuga. Paberiribale trükitud temperatuurist madalama keskkonnatemperatuuri korral voolab värvaine värvusetu vedeliku ruumala vähenemise tõttu torukese ümarat otsa täitvasse värvusetusse vedelikku, mis värvub pöördumatult violetseks.
- 13 Hauptzollamt Hannover väljastas 2011. aasta jaanuaris kaks siduvat tariifiinformatsiooni, milles ta klassifitseeris põhikohtuasjas käsitletavat toodet mujal nimetamata keemiatööstuse toodetena KN-i alamrubriiki 3824 90 97.
- 14 Rietveld esitas Hauptzollamt Hannoverile nende tariifiinformatsioonide peale vaide. Viimane jättis 19. septembri 2011. aastal vaide rahuldamata põhjusel, et klassifitseerimine KN-i rubriiki 3822 eeldab, et toote kasutamisel toimub keemiline või biokeemiline reaktsioon. Tolliameti sõnul on põhikohtuasjas käsitletava toote kasutamisel aset leidev värvumine aga mitte keemiline vaid füüsikaline nähtus, nimelt värviliste vedelike liikumine.
- 15 Põhikohtuasja hageja pöördus eelotsusetaotluse esitanud kohtu poole, paludes klassifitseerida põhikohtuasjas käsitletav toode KN-i rubriiki 3822. Ta esitas oma hagi põhjenduseks Euroopa Kemikaaliameti töötaja de Wolfi kirja, kes jõuab järeldusele, et need tooted kuuluvad rubriiki 3822.
- 16 Eelotsusetaotluse esitanud kohus selgitab, et ta jagab Hauptzollamt Hannoveri tõlgendust, mille kohaselt ei kuulu põhikohtuasjas käsitletavat toodet KN-i rubriiki 3822, kuna selles sisalduv mõiste „reaktiivid” eeldab keemilist reaktsiooni, nendes toodetes toimub aga füüsikaline nähtus. Nimetatud kohus leiab siiski, et mõiste „reaktiivid” tõlgendus ei ole päris selge.
- 17 Neil asjaoludel otsustas Finanzgericht Hamburg menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas [KN-i] rubriigi 3822 väljendis „diagnostilised ja laboratoorsed reaktiivid” kasutatud mõistet „reaktiivid” tuleb mõista nii, et tegemist on ainega, mis koostoimes uuritava ainega tekkiva keemilise reaktsiooni käigus keemiliselt muundub, et näidata uuritava aine olekut või omadust?”

Eelotsuse küsimus

- 18 Kõigepealt tuleb meelde tuletada, et ELTL artiklis 267 sätestatud siseriiklike kohtute ja Euroopa Kohtu vahelises koostöömenetluses on Euroopa Kohtu ülesanne anda siseriiklikule kohtule vajalik vastus, mis võimaldaks viimasel poolelioleva kohtuasja lahendada. Seda arvestades tuleb Euroopa Kohtul talle esitatud küsimused vajadusel ümber sõnastada (kohtuotsus Lukoyl Neftohim Burgas, C-330/13, EU:C:2014:1757, punkt 29 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 19 Käesoleval juhul selgub eelotsusetaotlusest, et selle esitanud kohtul tekib sisuliselt küsimus, kuidas tõlgendada KN-i rubriiki 3822 selliste omadustega toodete klassifitseerimise seisukohast, nagu käsitletakse põhikohtuasjas.
- 20 Seega tuleb eelotsuse küsimust käsitada nii, et selles palutakse selgitada, kas KN-i rubriiki 3822, mis puudutab diagnostilisi ja laboratoorseid reaktiive, tuleb tõlgendada nii, et sellesse kuuluvad ka sellised temperatuuri indikaatorid, nagu käsitletakse põhikohtuasjas, mis nendes sisalduvate vedelike koguse muutusest tingitud värvimuutuse tõttu näitavad pöördumatult, et piirtemperatuur on saavutatud.
- 21 Väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb, et õiguskindluse ja kontrolli hõlbustamise huvides tuleb kaupade tariifse klassifitseerimise otsustavat kriteeriumi üldiselt otsida nende kaupade KN-i rubriigi ning jaotise või grupi märkuste sõnastusest. Komisjoni välja töötatud KN-i selgitavad märkused ja

Maaailma Tolliorganisatsiooni välja töötatud HS-i selgitavad märkused aitavad oluliselt kaasa erinevate tariifirubriikide tõlgendamisele, kuigi neil puudub seaduse jõud (kohtuotsus *Sysmex Europe*, C-480/13, EU:C:2014:2097, punktid 29 ja 30 ning seal viidatud kohtupraktika).

- 22 Veel on oluline meenutada, et objektiivseks klassifitseerimiskriteeriumiks võib olla toote otstarve, juhul kui see tuleneb asjaomase toote olemusest, millist asjaolu peab olema võimalik hinnata selle toote objektiivsete tunnuste ning omaduste alusel (kohtuotsus *Sysmex Europe*, EU:C:2014:2097, punkt 31 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 23 Käesoleval juhul on põhikohtuasjas käsitletavat toodet mõeldud kasutamiseks temperatuuri indikaatoritena. Nende toodete otstarbeks on temperatuuri suhtes eriti tundliku kauba külge kinnitatuna näidata, kas seda kaupa on transportimisel või ladustamisel hoitud kindlaksmääratud temperatuuril.
- 24 Tuleb tõdeda, et põhikohtuasjas käsitletavaid tooteid ei ole KN-i rubriigi 3822, jaotise ega grupi märkuste sõnastuses sõnaselgelt nimetatud. KN-i rubriigi 3822 sõnastus viitab eelkõige „[d]iagnostilis[tele] ja laboratoorse[tele] reaktiivid[ele] kandjal [ning] diagnostilis[tele] ja laboratoorse[tele] valmisreaktiivid[ele]”.
- 25 Rubriiki 3822 käsitlevate HS-i selgitavate märkuste kohaselt tähendab see mitut tüüpi reaktiive, mis on kas diagnostilised või laboratoorsed.
- 26 Seoses diagnostiliste reaktiividega selgub nendest märkustest, et kõnealuseid reaktiive kasutatakse füüsikaliste, biofüüsikaliste ja biokeemiliste protsesside ning seisundite hindamiseks inimesel ja loomal ning et nende toime põhineb reaktiivi koostisesse kuuluva bioloogilise materjali või keemilise aine mõõdetaval või nähtaval muutusel (vt selle kohta kohtuotsus *Sysmex Europe*, EU:C:2014:2097, punkt 34).
- 27 Sellega seoses tuleb märkida, et põhikohtuasjas käsitlevatate toodete objektiivseid tunnuseid ja omadusi ning otstarvet arvestades ei kuulu need tooted diagnostiliste reaktiivide kategooriasse.
- 28 Esiteks ilmneb eelotsusetaotluse esitanud kohtu kirjeldusest, et kuigi neid tooteid võidakse kasutada bioloogilisest materjalist toodete – nagu veri – transpordil või ladustamisel, ei reageeri need kunagi otseselt ega kaudselt nende toodetega.
- 29 Teiseks ei kasutata põhikohtuasjas käsitletavaid tooteid füüsikaliste, biofüüsikaliste ja biokeemiliste protsesside ning seisundite hindamiseks inimesel ega loomal. Nimelt on need tooted keskkonna temperatuuri indikaatorid, mis ei mõõda selliseid protsesse ega seisundeid.
- 30 Kolmandaks ei põhine põhikohtuasjas käsitlevatate toodete toime nende koostisesse kuuluvate ainete muutusel, mis on nende toodete ja selliste toodete reaktsiooni tulemus, millega koos need on kasutamiseks mõeldud, ning see ei sõltu reaktsiooni laadist.
- 31 Eeltoodut arvestades ei kuulu põhikohtuasjas käsitletavat toodet seega diagnostiliste reaktiivide kategooriasse KN-i rubriigi 3822 tähenduses.
- 32 Sama järeldus kehtib laboratoorsete reaktiivide puhul. Rubriiki 3822 käsitlevad HS selgitavad märkused ei võimalda jõuda järeldusele, et erinevalt diagnostilistest reaktiividest võiks laboratoorne reaktiiv kuuluda sellesse rubriiki, ilma et selle toime põhineks tema koostisesse kuuluvate ainete muutusel, mis on selliste toodetega reageerimise tulemus, millega koos see on kasutamiseks mõeldud.

- 33 Eeltoodud kaalutlustest lähtudes tuleb esitatud küsimusele vastata, et KN-i rubriiki 3822, mis puudutab diagnostilisi ja laboratoorseid reaktiive, tuleb tõlgendada nii, et sellesse ei kuulu sellised temperatuuri indikaatorid, nagu käsitletakse põhikohtuasjas, mis nendes sisalduvate vedelike koguse muutusest tingitud värvimuutuse tõttu näitavad pöördumatult, et piirtemperatuur on saavutatud.

Kohtukulud

- 34 Et põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (üheksas koda) otsustab:

Nõukogu 23. juuli 1987. aasta määruse (EMÜ) nr 2658/87 tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta, mida on muudetud komisjoni 5. oktoobri 2010. aasta määrusega (EÜ) nr 861/2010, I lisas sisalduva kombineeritud nomenklatuuri rubriiki 3822, mis puudutab diagnostilisi ja laboratoorseid reaktiive, tuleb tõlgendada nii, et sellesse ei kuulu sellised temperatuuri indikaatorid nagu tooted nimetustega „WarmMark” ja „ColdMark”, mis nendes sisalduvate vedelike koguse muutusest tingitud värvimuutuse tõttu näitavad pöördumatult, et piirtemperatuur on saavutatud.

Allkirjad